

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
3. ขอบเขตของโครงการวิจัย.....	4
4. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ/นวัตกรรม.....	8
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.....	10
2. ลักษณะพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย.....	15
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเอง.....	32
4. การสร้างเสริมสุขภาพ.....	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	81
1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	81
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพของเครื่องมือ	
การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
ระยะที่ 1 ศึกษาเอกสารและร่างกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพในเด็กปฐมวัย.....	82
ระยะที่ 2 ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องของ	
กิจกรรมกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ.....	83
ระยะที่ 3 ทดลองใช้กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพเพื่อพัฒนา	
ความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย.....	85
4 ผลการวิจัย	94
1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คะแนนความมีวินัยในตนเองโดยรวมและรายด้าน.....	95
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการพัฒนาของคะแนนความมีวินัยในตนเอง	
โดยรวมและรายด้าน.....	96

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....101
1.	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....101
2.	ขอบเขตของโครงการวิจัย..... 101
3.	วิธีดำเนินการวิจัย.....102
4.	สรุปผลการวิจัย.....103
5.	อภิปรายผล.....104
6.	ข้อเสนอแนะ..... 109
บรรณานุกรม.....	110
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือขอความอนุเคราะห์.....	153
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	160
ประวัติผู้วิจัย.....	179

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1	จุดหมาย มาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักสูตรฯ	53
2	ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี.....	54
3	ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน.....	55
4	ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข.....	56
5	ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว.....	57
6	ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม.....	58
7	ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและมีปฏิบัติตน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	59
8	ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 9 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข.....61
- 10 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย..... 62
- 11 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิด
ที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้.....63
- 12 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการ
และความคิดสร้างสรรค์.....65
- 13 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถ
ในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย.....66
- 14 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย
และมีสุขนิสัยที่ดี.....67
- 15 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง
ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน.....68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 16 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข.....69
- 17 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ
ดนตรีและการเคลื่อนไหว.....70
- 18 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม.....71
- 19 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตน
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....72
- 20 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
วัฒนธรรม และความเป็นไทย.....73
- 21 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข.....75
- 22 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์
แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
สำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย.....76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

23	ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิด ที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้.....	77
24	ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์.....	79
25	ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ แนวคิดทฤษฎี กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 5-6 ปี มาตรฐานที่ 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย.....	80
26	แสดงกำหนดระยะเวลาดำเนินการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ.....	90
27	คาสถิติพื้นฐานของคะแนนความมีวินัยในตนเองโดยรวมและรายด้าน.....	95
28	พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรม สร้างเสริมสุขภาพ.....	96
29	พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ.....	97
30	การเปรียบเทียบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อน และหลังการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ	98
31	พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัด กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพและในช่วงเวลาที่ได้รับการจัดกิจกรรม สร้างเสริมสุขภาพ จำแนกรายสัปดาห์.....	99

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 ปัจจัยสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์.....	20
3 ขอบข่ายของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย.....	22
4 การสร้างเสริมพฤติกรรมด้วยการเรียนรู้จากการเสริมแรง.....	28
5 กระบวนการทางปัญญาอย่างต่อเนื่อง.....	29
6 สรุปขั้นตอน การดำเนินการวิจัยในระยาะที่ 1.....	83
7 สรุปขั้นตอน การดำเนินการวิจัยในระยาะที่ 2.....	85
8 สรุปขั้นตอน การดำเนินการวิจัยในระยาะที่ 3.....	91
9 สรุปขั้นตอนสรุปขั้นตอนพัฒนากิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง.....	93